

TISZAVIDEK

VEGYES TARTALMU HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 4 frt — kr. Negyedévre 1 frt — kr.
Fél évre 2 frt — kr. Egyes szám ára 10 kr.
Megjelen minden vasárnap reggel.
Hirdetéseket a kiadóhivatal jutányos áron vesz fel.

Felelős szerkesztő és kiadó

S Z I L B E R J A N O S.

SZERKESZTŐSÉG:

Csongrád, Magtár-utca 41. szám, hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

KIADÓ HIVATAL:

Csongrád, Magtár-utca 41. szám, hová az előfizetések, hirdetések, közlemények intézendők.

A tanítókhöz.

A természet östítkait Titán — ke-
rekkel bontogatja a tudomány; a gőz
hatalmas erejét nem sokára a mult
idők emlékei közé tesszük s ekébe
fogják a villamot. Szárnyakat teremt
az ész az embernek és megszűnik a
távolság. Ma még kaczagjuk, holnap
tán igaz lesz, hogy más plánéták la-
kóihoz röpitjük át üzeneteinket a tu-
domány mindenható erejével.

Haladunk a világosság felé; föld-
ből bujnak elő a nagyszerű alkotások,
csak ti fölöttetek állt meg az idő kik
a nemzet jövőjének s jövőjében
a szabadságnak, nemzeti becsület-
nek, tudománynak, művészetnek, jólét-
nek és nemzetierkölcnek őrei, letéte-
ményesei és koldusszegény apostolai
vagytok, ti magyar tanítók. Oly bűne és
oly szégyen-foltja ez a társadalomnak,
mely egy maga képes egy nemzetet
a romlás szélére sodorni. Érti, tudja
mindenki, hogy a ti munkátok a nem-
zeti lét alapja. Érti, tudja mindenki,
hogy a nemzet-fentartó ősi erkölcsök
fölött a modern társadalmi áramlatok
Damokles kardja függ.

És itt hiába van készen a szuro-
nyok erőhatalma! Az erőszak meg-
termi a maga reakcióját s midőn az
uralkodó eszmék hatalma kizárólag és
elbizakodva mégis csak arra kíván tá-
maszkodni törekvéseiben és ténykedé-

sében tévesztett erkölcsöket használ.
Mert hogy egy Vaillant hóhér kezében
vézrik el a gillutin alatt, az még nem
azt jelenti, hogy a nyomor és társa-
dalmi viszonyok szülte szenvedélyek
természet szabta mederben vannak
már terelve. Az állam és haza mai
fogalma ellen köpönyeg alatt szorit-
gatják az élesre fent kést, lesvén az
alkalmas pillanatot. És hol van itt a
fenálló isteni és emberi törvények biz-
tosítéka? A szenvedélyek megtermik
a maguk fanatizált apostolait, vajjon
lesz-e erő egy kiéhezett, demoralizált
seregben, hogy megtudják ellenök vé-
deni az oltárt, melynek haza a neve?

És az a munka ti reátok vár, ma-
gyar tanítók.

Tietek a honfentartás munkája.

Ébren legyen hát a társadalom és
ébren legyenek azok, kikre az embe-
riség összességének egy része bízott,
hogy hőcsességökkel és tudásukkal
gátat tudjanak emelni amaz áramla-
tok ellen, a mely ha megindul, elfogja
söpörni mindazt, a mi emberi kebel-
nek szent volt.

Ébren legyen a magyar társadalom,
mely a küzdelemben annyival is gyön-
gőbb, mivel az ezer éves haza egy-
sége ellen nem csak a kozmopolita-
ságot hirdető tanok, hanem a szét-
húzó nemzetiségek aspirációi is akna
munkát folytatnak.

Későn lesz akkor meghuzni a

vészharangot, ha a nép minden ré-
tege meg lesz mételyezve.

Ti is ébren legyetek magyar ta-
nítók!

Mig a társadalomnak önmaga iránt
első kötelessége, hogy az alvilágossá-
got az igazi világosság fényébe ve-
zesse, a ti kötelességetek a hazához
és nemzethez, valamint a társadalom-
hoz az, hogy lelketek minden jobb
erejével álljatok a küzdők sorában,
de követeljétek Isten és a haza nevé-
ben, hogy korszakot teremtő munká-
latokhoz adja meg a társadalom a le-
hetőséget.

Ha magatoknak követeltek, a ha-
zának követeltek.

A könyörgés ideje lejárt.

Az önértetet meg lehet kötözni a
nyomorral és ti meg voltatok avval
ugyan csak kötözve. Alázatos szerény
emberek voltatok s mi volt érte a fize-
tés? 300 frt (ha ugyan az is meg-
volt!) és lenézetés.

Nem ül ki az arcotokon a szé-
gyen pirja?

Nem csordul ki a könyvetek?

Akartok még sokáig a szolgák utol-
sói után következni?

Láttátok egymást a kongresszuson?

Hallottátok a kiáltó vádat, mely
annyi félszeg, kopott alakról emelte
fel vetőjét a lealáztatás ellen a ma-
gyar kultúra érdekében?

Akartok várni még?

A TISZAVIDEK TÁRCZÁJA.

Aragó rablók között.

Aragó a híres természetbuvár, kitűnő
művének első kötetében a következőket be-
széli el:

„Ime egy adoma ezer más közül, hadd
tudja meg a világ, hogy minő kalandos
életem volt Spanyolországban.“

Midőn Cullera Mellett Xucar északi
folyásánál, Albufarától délre elterülő, hegy
egyikén tartózkodtam, feltettem magamban,
hogy rövid időre e hegyekben fogok állo-
masozni. Először magam akartam az alkal-
masnak talált pontot felkeresni, de egy
közele falu bírása figyelmeztetett ama ve-
szélyekre, melyeknek ez utamon ki vol-
nék téve.

— „Ama hegyek — mondá ő — szá-
mos rablónak szolgának buvó helyül.“

Igy tehát kértem magam mellé egy
század nemzet-őrséget, a mire felhatalma-
zásom volt; azonban a rablók, kik az én
küldetésemben rosszat sejtettek és azt hit-
ték, hogy én kíséretemmel ellenük küldet-
tem ki az állam részéről, a lehető legrövi-
debb idő alatt elszéledtek a Xucar mellé-

kén elterülő gazdag síkságon. Midőn Culle-
rába visszatértem, a rablók és Cullera ha-
tósága valóságos harcztot vívtak egymással.
Mind két félen voltak sebesültek. ha jól
emlékszem egy törvénytörő is maradt hol-
tan a harcztéren. Másnap újra állomásomra
mentem, ugy esett az eső, akár az özönvíz
alkalmával.

Éjfél tájban kopogtattak kunyhóm aj-
taján.

— „Ki az?“

— „Egy vámőr“ — volt a felelet, —

„ki néhány órára meuhelyér könyörög ön-
höz.“

Szolgám kinyitotta az ajtót és egy re-
mek szép férfi, tetőtől talpig felfegyverkezve
lépett a szobába, végig feküdt a földön és
elaludt. Másnap reggel a mint vele kuny-
hóm ajtaja előtt beszélgettem egyszerre
hirtelen megélnékölt az egész ember, sze-
mének tekintetét követve, láttam, hogy fel
a meredeken a falu bírása s annak szolgája
jönnek hozzám látogatóba.

— „Csak a hála melylyel önnek tar-
tozom uram — az éjjel irántam tanusított
jóságáért képes engem visszatartani —
mondá — különben egy puskalövéllel meg-

szabaditanám magamat legnagyobb ellen-
ségemtől. Isten áldja meg.“

Eltűnt, mint egy gazella könnyű ugrás-
sal, szikláról sziklára szökkenve.

A mint a bíró és szolgája kunyhómba
léptek értésemre adták, hogy a szökevény-
ben felismerték a környék összes rablói-
nak vezérét. Néhány nap mulva megint esős
idő következett, újra beállított az én ven-
dégem, az állítólagos vám-őr, s kunyhómba
mély álomba merült. Éjjel egyszerre csak
arra ébredtem, hogy szolgám egy kiszolgált
katona, ki ezen ember tetéit és garázdál-
kodását a bíró által elbeszélve, figyelem-
mel hallgatta — vendégemet meg akarta
ölni. Én tábori ágyamról rögtön felugrot-
tam s szolgámat nyakon ragadva kiáltám:

— „Megörültél? rendőri küldetésben
vagyunk itt? Nem látod be, hogy ha ez
embert megöljük, mind ama rablók bosszu-
jának tesszük ki magukat, kik e félelmes
vezér parancsát lesik? Lehetetlené válnék
méréseinket elvégezni.“

Reggel nap felkeltekor vendégemmel
párbeszédem volt, melyet igyekezni fogok
híven visszaadni.

— Az ön helyzete ismeretes előttem,
tudom, hogy ön nem vám-őr. sőt biztos for-

Hányan vagytok ?

Hát 25.000 ember szavát, ha egy kórusban harsog, nem fogják meghallani ?

Vigyázzatok ! ébren legyetek ! Eljött a tettek ideje, midőn ügyetek, mely a nemzet ügye is, a reformok küszöbére lépett.

Hallottátok a biztató és megérdemelt erkölcsi elismerés szavait, mely onnan jött, hol kultur életünk legmagasabb rangú faktora áll, a mely helyen mindeztideig dermedt közönnyel nézték a mi küzdelmünket és siket fülek fogadták keserű panaszainkat.

Ragadjátok meg az alkalmat, mely egy bölcsen gondolkozó államférfi jóindulatában mellétek szegődik és kínálkozik ; mondjátok ki, hogy mit követeltek, melyhez a társadalom minden rétegének, minden számot tevő emberét nyerjétek meg szószólónak a választások küszöbén, pártpolitikai tekintetek nélkül.

Tömörüljétek a kibontott zászló körül valamennyien és 25.000 ember egy szívvvel egy akarattal, lelkesedéssel álljon szolgálatába az ügynek, nyujtsanak segédkezet annak, kire évtizedek bűnének megváltása vár s füzétek nevéhez a magyar népoktatás messiását megillető babérokat, melylyel egyszermind megkoszorúzzátok a haza reményeit és önmagukat.

Ne aludjatok, talpra valamennyien ! Nyilt homlokkal ki a sikra.

Elismerést és kenyeret !

Tóth Béla.

Tájékoztató.

A hazai felső-, közép- és elemi tanintézetek növendékeinek és azokat kísérő tanárok és tanítóknak, tanítónőknek az ezredéves kiállítás és a fő és székváros megtekintése céljából tervezett tömeges kirándulás tekintetében.

Az ezredéves országos kiállítás igazgatósága, a kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur rendeletéből, felaján-

lotta szolgálatait a vallás- és közoktatásügyi miniszter urnak a hazai tanintézetek növendékeinek és az azokat kísérő tanerőknek az ezredéves kiállítás megtekintését célzó tömeges kirándulásai szervezésére.

Azon messze menő könnyítések alapulvételével, melyeket az ezredéves kiállítás elnöke a szóbanlevő tömeges kirándulások elősegítése céljából engedélyezni méltóztatott, a részletekre nézve a következő felvilágosításokkal szolgálhatunk :

a) Az összes nyilvános jelleggel felruházott hazai tanintézetek tanulói és az azokat kísérő tanerők személyvonatokon a II. osztályban III. osztályu egész jegy árán, III. osztályban pedig egy III. osztályu féljegy árán utazhatnak. Két 10 éven aluli gyermek annyit fizet, a mennyit egy tíz éven felüli. A tíz éven aluli gyermekeknek a kedvezmény e szerint 50 %-ot tesz.

Falusi és tanyai elemi iskolák növendékei (földmivesek gyermekei) a mennyiben 10 évnél idősebbek, a III. osztályban III. osztályu féljegy árán, a mennyiben 10 évnél nem idősebbek, egy harmadik osztályu jegy negyedárán utazhatnak.

b) A tömeges kirándulásban résztvevő felső- és középiskolák, tanítóképezdek, felső kereskedelmi iskolák polgári, felső nép-(fiu)iskolák növendékei és az azokat kísérő tanárok és tanítók az V. ker. állami főreáliskolában (Markó utca 20), V. ker. állami főgymnásiumban, a VI. ker. főreáliskolában (Lovag-utca 18), a VIII. ker. állami főgymnásiumban (Barcsay-utca 5. sz.), a gyakorló gymnásiumban és végül a városi elemi iskolák növendékei és tanerői a VIII. ker. állami főgymnásiumban (Trefort-utca 8. sz.);

a tanítónő-, óvónőképezdek, a felsőbb- és polgári, valamint az elemi leányiskolák növendékei a VI. ker. áll. polg. iskolai tanítónő-képezde, nemkülömben a II. ker. áll. tanítónő-képző-

intézetben berendezett tömeglakásokban;

a falusi és tanyai elemi iskolák növendékei végül a kiállítás igazgatósága által épített barakban szállásoltatnak el.

A podgyász megőrzéséről és a láb-beli tisztogatásról az iskolákban berendezett lakásokat illetőleg gondoskodva van.

c) A tanintézetekben elszállásolt ifjuság és azt kísérő tanerők következő ételmezésben részesülnek: Reggelire kapnak egy nagy pohár kávét két süteménnyel, ebédre levest, marhahúst mártással (esetleg főzeléket pecsenyével, székelygulyást vagy pörköltet) és tésztát, uzsonnára egy pohár kávét két süteménnyel, estére rendszeren hideg vacsorát (pl. retket vajjal, vajjas kenyeret, henteszikket stb.) kivételesen egy tál meleg ételt.

A barakban elhelyezett földmives gyermekek és azt kísérő tanerők a népkonyhában kapnak reggelit, ebédet és vacsorát; míg a tanintézetekben elszállásolt ifjuság, még pedig a fiu növendékek a reggelit szállásukhoz közeledő kávéházban, az ebédet a kiállítás egyik csárdájában, a vacsorát szállásukon a vagy a kiállítás területén; a leány növendékek, a reggelit és vacsorát szállásukon, az ebédet a kiállítás területén fogják elkölteni.

Uzsonnáját mindkét nembeli ifjuság a kiállítás területén fogja megkapni.

d) Az ifjuság vezető tanárai, illetve tanító és tanítónői a kiállítás kalauzai vezetése mellett tekintik meg a kiállítást és a fő és székvárost.

Az ezredéves országos kiállítás igazgatósága a tömeges felrándulóknak jegyfuzeteket bocsát rendelkezésére, melyekben a menettérti jegy a három napi tartózkodásra szóló lakásutalvány, a reggeli-, ebéd-, vacsora és uzsonnajegy, három belépti jegy együtt foglaltatik.

A jegyfuzet ára megrendelésnél előre fizetendő. Harmincz jegyfuzet

rásból értesültem, hogy őn a környéken garázdálkodó rablók vezére. Mondja meg nekem, hogy kell-e veszélytől tartanom az őn emberei részéről.

— „Mindenesetre gondoltunk reá, hogy őt megraboljuk, de aztán meggondoltuk, az őn összes pénze a szomszédos városokban van elhelyezve, hogy őn a hegyek csucsaira nem hord magával pénzüsszeget, a hol nem tudna vele mit csinálni, — röviden — a mi vállalatunk őn ellenében nem vezetne semmi eredményre. Különben mi nem képzeljük magunkat oly hatalmasaknak, mint a kik a Spanyol királylyal mérkőzhetnének. Mert míg most a királyi csapatok zavartalanul engedik a mi mesterségünket üzni; addig abban a pillanatban, a mint a francia császár kiküldöttét megkároztatjuk, több ezred katonaságot küldenének ellenünk és mi rövid idő alatt le volnánk győzve.

Engedje még hozzá tennem azonban, hogy a hála, melylyel őnek tartozom, az őn legbiztosabb védelme.”

— No én bízom szavaiban és viselkedésem az őn feleletéhez fogom mérni. Mondja kérem, utazhatom én éjjel ? Nappal

kellemetlen nekem az égető napon, egyik állomástól a másikig vándorolui “

— „Azt teheti uram, ebben a tekintetben már kiadtam a parancsot, melyet nem fognak áthágai.”

Néhány nappal később en utra keltem Denia felé, éjjel volt, midőn lovasokat láttam felém közeledni, kik megszólítottak :

— „Állj uram ! Rossz idők járnak most, a gazdag segítse a szegényt. Adja ide a ládák kulcsait, csak azt akarjuk a mi fölösleges.”

Ez emberek parancsának már-már engedelmeskedtem, midőn észre térve, hangosan mondtam :

— „Pedig hiszen megmondták nekem, hogy veszély nélkül utazhatom !“

— Mi a neve uram ?“

— „Aragó Ferencz a nevem.”

— „Isten önnel uram !“

És lovasaim, megsarkantyuzva lovaikat, eltűntek az éj sötétjében.

Erschingerné Tóth Matild.

Gondolatok.

A lövésnél nem a nagy hang hanem a kis golyó öl.

Eldülni is szebb előre, mint hátra.

A legostobább dologból is sok okosat lehet tanulni.

Nagyon rövid egy hosszú élet pillanatnyi boldogsággal; és nagyon hosszú egy rövid élet pillanatnyi boldogság nélkül.

Mi a legszebb ? — A költőnek a kedvese.

A nőknek csak névnapjuk van, születés napjuk nincs.

Az ember áll és vár; az élet hoz és megy; a halál jön és visz.

A nyelv nagy áruló.

Nem az az igazi, a ki beszél, a mint lát, hanem a ki mondja, a mit tud.

A vers sokkal gyorsabb, sokkal vakmerőbb a prózánál.

Szemet a szívnek, szívet a szemnek.

után egy-egy jegyfűzet díjmentesen bocsátatik rendelkezésére az ifjúságot kísérő tanerőknek.

Jegyfűzetek árai a következők:

II. osztályu menettérti jegyet és a felsorolt egyéb utalványokat és jegyeket tartalmazó jegy-fűzet kerül Csongrádról Bpestre és vissza:

a) Felnöttek és 10 éven felüli gyermekek részére, 7 frt 40 krba, b) Személyvonaton III. osztályban utazó 10 éven aluli gyermekek részre 6 frt 15 krba, c) Személyvonaton III. osztályban utazó 10 éven felüli iskolások (földmivesek gyermekei) és az azokat kísérő tanerők részére 5 frt 10 krba, d) Személyvonaton III. osztályban utazó 10 éven alulifalusi iskolások (földmivesek gyermekei) részére; 3 frt 85 krba kerül.

A tömeges felrándulások helyi szervezése az illető vidéki tanintézetek igazgatóságának kezébe van letéve. Ez eszközli a résztvevők előjegyzését, a jegyfűzetek kezelését, kiosztását, a felrándulás időpontjának az utazás programjának megállapítását.

A felrándulás határnapja jóváhagyás végett az országos kiállítás igazgatóságával legalább 15 nappal előbb közlendő, hogy a szállás és ellátás biztosítása és a jegyfűzetek kiadása iránt az intézkedés megtörténhessék.

Az egész kiránduló csoport együttesen utazik Budapestre és ugyanazon vonattal hagyja el a fő- és székvárost.

Legalább 20 tanulóól és tanerőből álló csoport veheti igénybe a jegyfűzet kedvezményt, — de kívánatos, hogy a jelentkezők minél többen legyenek.

Az Affendákiszék megszöktetője.

Práznovszki Sándor, a hetvenes években polgármesteri titkár volt Csongrádon. Nevezetes egyén volt ez nagyon. A sikkasztások fénykorának egyik kimagasló személyisége, aki a híres elfogott görög betörőbanda tagjainak megszöktetője. *

A pestvidéki törvényszék fogházában előfordult szokási kísérletek ügyében megindított vizsgálat — határozottan kossatálta, hogy úgy Papakosztia szokése után mint most Affendákisz Kázár elmenekülése után több oly tárgyra akadtak a fogházban, a melyek segélyével könnyű bármelyik rabnak, még a legéberebb őrizet mellett is, egy kedvező pillanatot felhasználva kikutni a fogházból.

Ezek a tárgyak az álkulcsok és reszelők voltak. Az álkulcsokkal könnyen kinyitották a czellák ajtajait s levethették a kéz- és lábbilincseiket, a mint hogy ezt Affendákisz és Kázár június 30-iki szokésuk alkalmával meg is cselekedték. A reszelő használatát Papakosztia vette igénybe szokése alkalmával. A vasrostélyos ablak keresztvasait csakis annak segélyével tudták átfűrészelni s azután eltávolítani.

Már Papakosztia szokése alkalmával határozottan kifejezést adott azon gyanúnak a vizsgálat, hogy a reszelőt úgy csempészte be valaki a megszöktött raboknak. Ez, hogy ki volt ez az illető hosszú időig nem tudták meg, mert az elfogottak

konokul megtagadták mindenféle felvilágosítást a vizsgálat ezen pontjára.

Növelte és megerősítette a vizsgálat fenti gyanúját Affendákiszék szokése után az a körülmény, hogy most még több rendbeli álkulcsokat találtak a kiszökött fegyenczek czelláiban. Ezek az álkulcsok nyitották fel Affendákisz czelláját s tették lehetővé, hogy úgy ő, mint társai Scheber és Kázár megszabadulhassanak bilincseiktől.

Talán sohasem derült volna ki a titok, hogy ki csempészte be ezeket a tárgyakat a rablóknak, ha a véletlen fel nem hívja a figyelmet a pestvidéki kir. ügyészség egyik alkalmazottjára, a ki éppen azou a napon lőtte magát föbe a bpesti temetőben, midőn távirat hírül hozta, hogy Kázár Ambrus Bélát a mármarosmegyei széleslonkai rengetegben elfogták. F. hó 19-én d. u. 3 órakor Práznovszki Sándor forgópisztollal föbe lőtte magát.

Ez a Práznovszki Sándor ügyészségi dijuok volt a pestvidéki ügyészségnél. Nem érdektelen különben felemlíteni, hogy ez az ember valaha szebb és jobb napokat élt. Mint Békés-Gyula városának nyilvántartója. a nyolczvanas évek folyamán nagyuri módon élt s teli marokkal szórta a pénzt.

Feltűnő költsége, a mely sehogyan sem állott arányban jövedelmével, végre felhívta rá a felettes hatóság figyelmét, midőn hivatalát megvizsgálták, több ezer forint hiányt kossatáltak, a melyet Práznovszki sikkasztott el. Kiderült róla az is hogy sok csalást követett el, nagyobbára a tehetősebb gazdákat károsítva megnyomban lecsukták s a békésgyulai kir. törvényszék 1891. év folyamán 7 évi fegyházra ítélte hivatali sikkasztásaiért.

Práznovszki büntetésének elszűnésére a szamosújvári országos fegyházba szállították s itt volt 1895. évi október hó 17-ig, a midőn a fegyintézet igazgatójának javaslatára feltételes szabadságra bocsátották, holott büntetése csak 1897. évi június hó 27-én teltt volna le.

Feltételes szabadulása után a fővárosba ment ott mindjárt a pestvidéki kir. ügyészségnél kapott dijuok alkalmazást.

Hogy Práznovszki öngyilkossága összefüggésben áll Kázár elfogatásával, igazolja az a körülmény, hogy az elfogatásról szóló távirat vétele után Práznovszki rendkívül meg volt ijedve. Rákos-utca 11. sz. a lakására menve, oly ideges volt, hogy észre lehetett rajta mindenkinek venni, hogy valami rendkívüli történet vele.

Alig időzött otthon pár percet, nyomban el is sietett hazulról s egyenesen kiment a rákosi új temetőbe, a hol a büntetéstől való félelmében követte el vágzates tettét. *

Ez az egyén valamikor a csongrádi népnakán élőködött, de manipulációja révén börtönbe jutott, míg büntársai megmenekültek a büntetéstől, mert hát értették a dolgukat. . . Némely vele működött egyén még ma is itt van a megyében él és graszszál. Hej, ha úgy a lepel lerántanék véletlenül egy néhány ily „hatalmasról“ ugyan mit szólna az a nép, a melynek valamikor az eltűnt adót még egyszer be kellett fizetni.

Práznovszki ur elköltözött, de pályatársai nem!

Ujdonságok.

— Clotild es. és kir. Főhercegnő védnöksége alatt Orkvenkán létesítendő gyermekmenedékhely javára eszközölt gyűjtés folytán következő adományok folytak be Csongrádról: *Eszes Mariska kisasszony gyűjtőívén*: Eszes Máttyás, Eszes Máttyásné, Eszes Mariska, Dr. Dékány, Vladár, Rosenfeld, Bagossy József, Lampel Fülöp, Váradi Jakab, Szarka Mária, Sröder Lenke, Sövényházi Antal, Turcsányi Lajos, Borbás Sándor, N. N. Borbás, Szöke Pálné, Eszes Imréné, Schwarz Ignác, Tasuády Imre, Tasuády Imréné, Bugyi Antal 1—1 koronát, összesen 22 koronát. — *Végh Vilma kisasszony gyűjtőívén*: Végh Ilona, Szabó Imréné, Réti Ernő, Ujhelyi Nándor, Holczner Adolf, Pirooska István, Dr. Bojniczer 2—2 koronát, N. N. 4 koronát, Missizzai János, Tasuády, Sohlya Gyula, Gröber és Szemer, Kucsera Ferencz, Bojniczer Jakab, N. N. Bagossy József, Herke Ferencz, N., 1—1 koronát, összesen 20 koronát.

— Mi történt az éjjel f. hó 23-án? Egyik helybeli nagy vendéglő hangos botrány színhelye volt a mult csütörtökön este. Egy helybeli járásbirósági dijuok, a kinek már elég zajos mult tette érdekessé neve zetes személyiségét, f. hó 23-án minden ok nélkül belekötött néhány mulató ur emberbe, s hogy botránya hangosabb legyen, darab téglával bezúrta a vendéglője üvegajtaja ablak tábláját. Magaviselete a csendőroket is érdekelte, a mint halljuk, hivatalból jelentik fel, éjjeli csendháborításért. Nem tudjuk elképzelni, hogy az ily zajos multu hősnek tetteiről miért nem vesz tudomást felettes hatósága: — a járásbiróság? Jellemző, hogy ily egyén nyilvános helyen botrányokat mer eloidézni s ez felettes hatósága figyelmét eddig mindig kikerülte.

— Tisobeor, gyásznapját ünnepezték a multkor izz. polgártársaink; ekkor volt ugyanis Jeruzsálem elpusztulásának emléknapja, a midőn izz. polgártársaink egész nap böjtöl sanyargatták magukat és a temetőbe meglátogatták drága halottjaikat.

— Tüzesetek. Az elmult héten két nagyobb tüzeset fordult elő városunkban. Az egyik tűz f. hó 22-én viradóra volt, mely alkalommal Galgóczi Pálnak a putriban levő háza, a vele szomszédos épülettel együtt, teljesen elhamvadt. A másik tüzesetet f. hó 25-én a reggeli órákban jelezte a tűzörtség. Fekete farkas Posta-utczai zsindegyháza fedett háza állott ekkor lakásokban, melyet lángnyelvek — daczára a szélesendnek — teljesen elhamvasztottak. Nagy kár, hogy tűzoltóink oly rossz állapotban levő műszerrel vannak ellátva, mert mire azokat az összedrótzott csöveket a szivattyuba illesztik, akkor már szó sem lehet a tűz lokalizálásáról, de meg a cső oldalán levő rézsek, oly nagy számban vannak, hogy csak bő viz esetén juthat el egy kevés víz rendeltetési helyére.

— Teke-verseny. A „Magyar Király“ szálló kerti helyisége a mai napon ismét látogatott hely lesz, a teke kedvelők csoportja verődik majd itt össze; hogy ki-ki kivegye a maga részét abból a küzdelemből, mely a „legjobb dob“-i czimen kívül még egy 20 koronás aranytakaró jutattja birtokába az arra érdemes versenyzőt. A teke-versenyt tombolával egybekötött iparos táncmulatság fogja követni, melyen Lakaos József kedvelt zenekara fog közreműködni.

— Bucsú-táncmulatság. A helybeli iparos és kereskedő-ifjak f. évi augusztus hó 15-én, zártkörű bucsú-táncmulatságot rendeznek: a Magyar Király szálló összes helyiségében. Mint hírlik, az ifjúság azért kezdte meg ily korán a táncmulatságok leges munkálatait működését mivel a bucsú-napi táncmulatságot a szokottnál is nagyobb fényűvel szándékozik ez alkalommal megtartani.

— Választási mozgalmak. A legközelebbi követválasztások alkalmával a haza

tanítósa saját ügyük előmozdítása céljából nagyobb akciót fog kifejteni. A mozgalmat egy bizottság élén *Erschinger János* főv. tanító, a „Budapesti-Értesítő” szerkesztője iudítja Ujpesten, a ki lapunk útján kéri a haza tanítósa, hogy a mozgalomban támogatni és vele összeköttetésbe lépni sziveskedjenek.

— A halál karjai között lebegett e hó 25 én Szófi Imre polgártásunk Elek nevű fia. A kis fiu ugyanis a nolt Tiszába fűdőtt s a parttól mindaddig haladt a se kely vízben, míg végre elmerült, szerencséjére azonban Szemerédi Ferecz (ki épp akkor arra haladt) észre vette a halállal küzdőt s sikerült őt az életnek visszaadni. Bizonyára Szemerédi ezen nemes cselekedetért méltó jutalmat fog nyerni.

— A kormánypart képviselőjelöltje. Mint lapunk mult számában jeleztük a községi part a Pannónia szállóban országgy. képviselő jelölő gyűlést tartott. Mint értesültünk a gyűlés egyhangulag Gajáry Ödön országgyűlési képviselőt kiáltotta ki jelöltként. Hisszük, hogy Gajáry Ödön megválasztása érdekében a kormánypart vezérekara mielőbb megfogja íteni a már ismert szavu nagydobot, csak oszt az a kérdés, hogy e hang hallatára a választók zöme nem e fog visszariadni?

— Kerestetik megvételre egy gőzfűrészt a hozzá tartozó felszerelésekkel együtt. Ajánlatok e lap kiadóhivatalába küldendők.

Selyem-damasztok 65 krtól 14 frt 65 krig méterenként — valamint fekete, fehér, színes Henneberg-selyem 35 krtól 14 frt 65 krig méterenként sima, csikos, kockázott, mintázott, damaszt stb. (mintegy 240 különböző minőség, 2000 szín és mintázatban stb.) megrendelt áru postabér és vámmentesen a házhoz szállítva mintákat postafordutával küld: HENNEBERG G. (cs. és kir. udvari szállító) selyemgyára Zürichben. Svájcba czimzett levelekre 10 kros, levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven irt megrendelések pontosan elintéztetnek.

C S A R N O K.

Az aranyborju.

(Irtá: *Gottier Lajos.*)

Daözára, hogy Nagyhouthy Géza és Markotay Irén sokáig azzal ámitották magukat, hogy ők ketten okosabbak, mint más emder fia és közöttük nincs egyéb józan barátságúal, egy szép napon még is tudatára jöttek annak, hogy szeretik egymást végtelenül. A szalon czuizmus, az a divatos betegség, mely annyira alkalmas arra, hogy nemesebb gyöngéinket ta karjuk véle és századvégi hibáinkat fitogtassuk, le volt győzve, meghódolt a szerelem tesége előtt.

Pedig Nagyhouthy vagyona ntolsó romjain választatta meg magát képviselőnek és állását csupán eszközül tekintette arra, hogy gazdagon nősülhessen, Markotay Irénnek meg, atyja miniszteri tanácsosi rangján kívül, egyéb hozománya nincs s ez a kettő mégis megszerette egymást.

A tanácsosék elegáns lakást tartottak a köruton s egy délben, mikor Irén egyedül volt odahaza és ott ült a fedett balkonyon, a Nagyhouthy szálás alakja tünt föl a nyitott ajtóban.

A lány némán nyujt neki kezét, a férfi meg ajkaihoz emeli azt, gyöngéden, áhitattal, aztán leül mellé s a szerelmesek éleslátásával rögtön kitalálja, hogy történt valami a mint reá néz, az Irén komoly szép arczára.

És ez meg is szólal, a nélkül, hogy bevárná a kérdést.

— Tudja mi az ujsag? (Olyan tompa

idegen a hangja, hogy maga is csodálkozik rajta) Somay Barna tegnap este itt volt és megkérte a kezemet.

Az a Somay Barna egy fővárosi gyáros — — geantrynek nevelt — fia, a ki már Ypszilonnal írja a nevét és az a név ott szerepel Budapest legtöbb adófizető polgárainak lajstromán.

Az ifju, pár másodpercig halgat, aztán megszólal.

— Es maga mit felelt neki?

Gondolkodási időt kértem, míg megjön a gyakorlatról. Behívták most, négy hétre. Azután itt lesz a válaszer. Nagyon . . . nagyon szeret engem, teszi utána bágyadta, míg végig simítja kezét, lüktető halántékán.

A férfi érdekes, fekete arcán föllobog a szenvedély, mialatt hozzá hajlik a leányhoz és lázas emésztő vágygyal néz reá.

— Nem szereti jobban, mint én. Soha nem is fogja magát, seuki ugy szeretni, a mint én szeretem! és . . . még sem adhatok más tanácsot, mint hogy . . . menjen hozzá.

— Tudom, hogy az a leghelyesebb, a mit tehetek, mert szegények vagyunk.

Halkan beszél, lesütött szemekkel, míg tűnődve babrálgat ruhája csipkékjén.

De, mielőtt elötörnének szemeiből a visszafojtott könnyek, a férfi már karjai közt tartja s félíg nyílt, forró ajkait rátapasztja az ő ajkára. Aztán elereszti és gyorsan távozik, ott hagyva szerelmesét, az első csók édes-bus emlékével, hogy vissza ne térjen hozzá sohasem.

Mire hazatért, lakásán egy aranysegegyű, illatos levélkét talált:

— *Kedves Nagyhouthy!*

Olyan régen láttam már magát, pedig, fontos beszédem volna véle. Jöjjön el ma d. után 6 és 7 óra közt. Okvetlen várja, őszinte barátnője:

Szászayné.

Nagyhouthy elmosolyodott, a mint elolvasta a levélkét. Ez a Szászayné egy bájos kicsi asszonyka, a ki esupa jóindulatból és mulatvivágyásból van összetéve. S minthogy neki magának még sohasem volt komoly óaja az életben, szenvedélyesen foglalkozik a mások bajaival. Van egy jó ferje a ki előkelő állásával és tekintélyes vagyónával minden kényelmet megszerez neki. Szereti is az urát s rajongással csügg kis leányukon. Daczára nagyvilági életmódjának, több ilyen nyárszolgári erénynyel van fölruházva. De azért, hibái kétségkívül szeretetreméltóbbak.

Nagyhouthy aznap délután csakugyan beállított hozzá s a menyecske nagy örömmel fogadta.

— Csakhogy látni már egyszer magát is! Üljön le ide mellém s gyujtson rá egy cigarettére, ott van az asztalon. Komoly beszédem van magával.

— Rendelkezésére állok.

— De azért ne csináljon ilyen tulvilági képeket, mert az sehogysem áll jól magának. Hát . . . adjon nekem is egy cigarettát. Köszönöm. Hát ma reggel itt volt nálam Markotainé.

Nagyhouthy, a ki szentül meg volt győződve, hogy az a „komoly beszéd” legalább is egy élőképek rendezése körül fog forogni, meglepetve néz az asszonyra, az pedig fontoskodva folytatja:

— Markotayné elmondott nekem mindent. Irént férjhez adják Somayhoz. Ne nehezitse meg a boldogulásukat, verje ki a

fejéből és ne gondoljon rá többet. Tervem van magával.

— Csak nem akar tán megházasítani?

— De éppen azt akarom. Es reméllem hogy sikerülni is fog a dolog. Markotayék sem tehetnek okosabbat, mint hogy Irént gazdagon adják férjhez, ha nem akarnak tönkre menni, magának is gazdagon kell megnősülnie.

A férfi leveri a cigarettá hamut, a nélkül, hogy felelne valamit.

Szászayné bosszantja ez a némaság s kissé ingerülten folytatja:

— Nem hogy halát adna az Istennek, hogy van egy ilyen jó barátja, mint én vagyok a ki szíven viseli a sorsát! Ugyan mondja csak, mit is csinálna most, ha én nem avatkoznék a dolgaiba? A mandátuma itt ott lejár. Mi terve van a jövőre nézve?

A férfi eldobja a cigarettá véget, aztán kétségbeesztő nyugalommal kezd beszélni:

— Hazamegyek parasztnak, megélek abból a mit a föld terem. Van vagy ötven holdam, azt megmuukálom magam és megelégszem kenyérrel, meg sült krumplival és iszom rá forrás vizet. Nyáron eljárók egy vászon ruhában, télen meg darócba bujok, hogy meg ne verzen az Isten hidege.

— Az mind igen szép és megindító, a mit maga most beszélt, szólt az asszonyka, a legkedvesebb impertinenciával utánozva a férfi fligmatikus modorát. Én is olvastam ilyesmit a regényekben. Csakhogy az életben másképp van a dolog. A sült krumpli igen jó étel, egy eszteadóben egyszer, ha nem szükségből eszi az ember. A hideg víz is megjárja, (különösen, ha Muu van belé hűtve) de magát nem olyan bölcsőbe ringatták, hogy beérje krumplival, meg forrás vízzel halála napjáig. A mi pedig a vászont és a darócot illati, azt csak azon esetben ajánlanám, ha valami operettben akarna föllépni, mint incognitó herceg. Más szóval, legyen okos, kedves, barátom, és hallgasson rám. Holnap után kimegyünk Almásra nyaralni. Magát is szivesen látjuk. Hál'Istennek van elég helyük a kastélyban. Vendégeink között lesz egy szép leány: Sachsen Bella. Most egy éve halt meg az apja Alsó-Ausztriában s a leány örökölt utána vagy két milliót. Seukije nincs ezen a világon. A férjemnek távoli rokona. Ezt a lányt én magának szántam. Biztosra veszem, hogy meghóditja, csak akarnia kell. Magától függ, hogy válasszon ötven hold föld és tizenötezer hold között. Ha lesz olyan kegyes, ez utóbbit választani, ugy akár holnapután mindjárt együtt utazhatunk.

— Nagyon köszönöm hozzám való jószágát, de engedje meg, hogy gondolkozzam kissé a dolog fölött. Csak ma délben váltam el Iréntől és . . . elvégre is, nincs az ember fából.

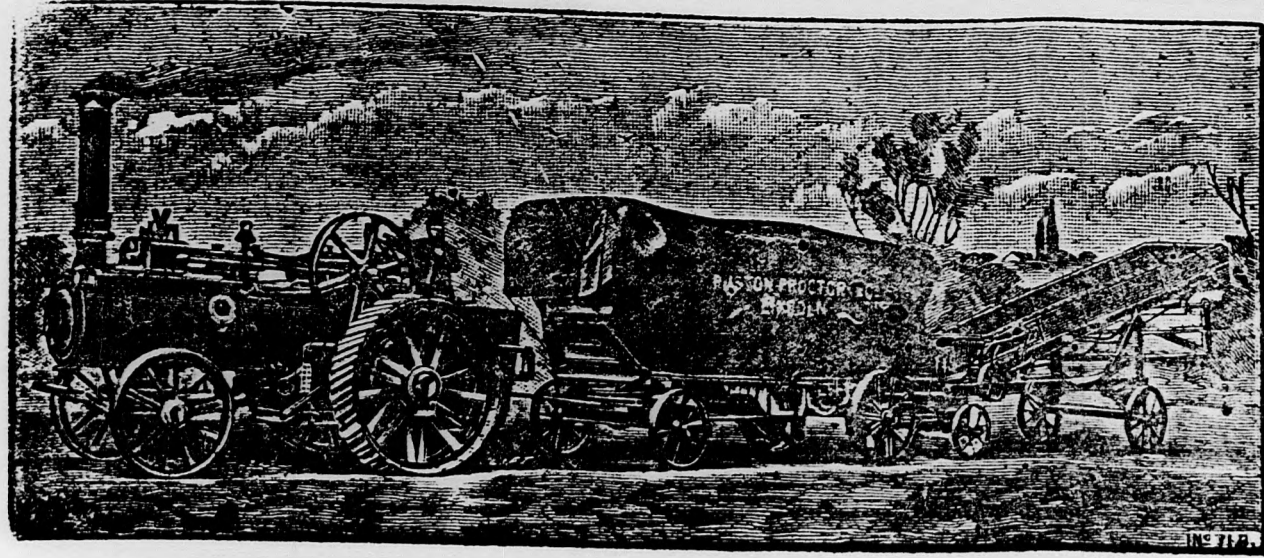
Olyan őszinte fájdalom nyilvánul hangjában, hogy Szászayné is megindítja véle.

— Szegény barátom. Higyje el, szívemből sajuálom magokat. De minthogy, abból ugy sem lehet semmi, hogy egymáséi legyenek, véle kell nyugodni a változhatlanba. Mos pedig nem tartóztatom tovább. Gondolkozik a fölött a mit mondtam és tegyen ugy, a mint legjobbnak látja. Rám mindég számíthat.

Denique, a nóta vége az lett, hogy Nagyhouthy harmaduapra csakugyan elutazott Szászayékkal Almásra. Ugyis olyan üres volt most előtte a főváros, hogy örült, mikor látat fordíthatott neki.

(Folytatás köv.)

390 arany- és ezüstérem és díszoklevéllel kitüntetve.

RUSTON, PROCTOR & Co. Ltd

lincolni (angol) gépgyár vezérképviselőségénél BUDAPESTEN

kaphatók a legkitűnőbb utolérhetlen szerkezetű angol

GŐZMOZGONYOK ÉS GŐZCSEPLŐK

és csakis itt kaphatók a világhírű szabadalmazott

Excenter gőzcseplőgépek

könyöktengelyek nélkül, kettős tisztító szerkezettel, állítható osztályozó hengerrel. Ez idő szerint ezek a világ legjobb gőzcseplői Kivánatra azonban szállíthatunk könyöktengelyes gőzcseplőket is

COMPOUND GŐZGEPEK.

Ugyanitt rendelhetők meg a világhírű magánjáró gőzcseplőgépek.

A jövő gépe.

Nagy választék szalmakazalozók, járgányos cseplőgépek, borprések szőlőzúzó gépek, széna gyűjtők, vetőgépek, tisztító rosták, kukoriczamorzsolók, szecs-kavágók, arató és fűkaszalók, konkolyválasztók, valamint minden gazdasági gépek s eszközökben és malomberendezésekben. Árjegyzékkel és mindennemű szakbavágó felvilágosítással és tanácsal készséggel díjmentesen szolgálunk. Levelek címzendők: RUSTON, PROCTOR & Co. Ltd vezérképviselőségére Budapest, V., Lípót-körut 32 szám.

390 arany- és ezüstérem és díszoklevéllel kitüntetve!

Eladatik évente több mint 950 gőzcseplőkészlet.

A gyár alapítottát 1840-ben. — Allandóan 2500 munkást foglalkoztat.

357. — vh. szám.
1896.

Árverési hirdelmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.cz. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a csongrádi kir. járás-bíróóság 2521/896 számú végzése által Herczeg József felülfoglaltató javára lak. Csépan végrehajtást szenvedett Mondada József és neje Szilágyi Sarolta ellen, lak. Csongrádon 49 frt 27 kr. tőke, ennek 1895. évi december hó 6-ik napjától számitandó 5%-os kamatai és eddig összesen 7 frt 80 kr. perköltség erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság felülfoglalt és 1203 frt 60kr-ra becsült bútorruhanemű, kocsí és lovakból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatulnak.

Mely árverésnek a 2861/896.sz. kiküldést rendelő végzése folytán a helyszínen, vagyis alperesek lakásánleendő eszközzésére **1896-ik évi július hó 27-ik napjának dél után 3 órája** határidőül kitétetik és ahhoz a venni szándékozók ezenel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen — az 1881. évi LX. t.cz. 107. §-értelmében — a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az 1881. évi LX. t.cz. 3. §-a értelmében kik az árvereltetni rendelt ingóságok vételárából a végrehajtó követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot a menyuyibe az, hogy részükre a foglalás korábban eszközöltetett, a végrehajtási iratokból ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéséig alulírott-nál egy példányban írásban beadni vagy pedig szóval bejelenteni tartoznak. — Végre kötelesek bárbe- vagy haszonbérbeadók az 1881. évi LX. t.cz. 112. §-a értelmében azon követelés összegét, melyre nézve törvényes zálogjogot igényelnek, az árverés megkezdéséig alulírott-nál bejelenteni.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.cz. 108. §-ában megállapított föltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Csongrádon, 1896. évi július hó 14-én.

Bogyó János,
kir. bírósági végrehajtó.

AZ URIKÁNY-ZSILVÖLGYI MAGYAR KÖSZÉNBÁNYA RÉSZVÉNY-TÁRSULAT VEZÉRKÉPVISELETE.

Bleier Soma és Arminnál Mezőtúron és Nagy-Váradon.

Ajánlja a közelgő cséplési évadra legjobb minőségű:

darabos, salon, kocka, akna, dio, dara és por-

SZENEIT

a lupényi bányákból, legjutányosabb áron, egész kocsirakományokban, minden állomásra szállítva. Megrendelések vagy a központi igazgatósághoz: Budapest, V., Nádor-utcza 13., vagy Bleier Soma és Ármin vezérképviselőkhöz Mezőtúrra intézendők.

Jutányos árak!

Pontos kiszolgálás!

Első alföldi papír-kárpit raktár

Raktárt tartunk mindennemű kül- és bel-földi papír-kárpit különlegességekben, legfinomabb kivitelben szállítjuk jótálás mellett. Egy teljes szoba kárpitozása 16 frttól kezdve.

DELAVILLA és CAHA

kárpitosok és díszítők Szegeden, Kelemen-utcza 5.

Elvállalunk teljes lakásberendezéseket, mindennemű e szakmába vágó munkákat. Nagy raktár kész párnázott butor vászon görfüggönyök szabadalmazott gépfelhuzattal, ablak-redőny és fa-görfüggönyök. Madraczok és szalmazsákok a legjobb kivitelben.

Ujdonság!

Draperiák tappetákkal, jóval tartóssabb a szövetnél, különösen kávéházak és társashelyiségek részére igen ajánlható. Minták bérmentve. A minták visszaküldését bérmentve kérjük.

Első alföldi papír-kárpit raktár

Első alföldi papír-kárpit raktár

Első alföldi papír-kárpit raktár

Érdekes minden fuvaros és gazdálkodónak.

Egyedüli megrendelési cím:

Furtenbach Ferencz

első kiszáradhatlan kenőcs és zsiradékgyár

Bécs-Ujhely.

Törvényes

védjegy.

SINACID
Eddig hallatlan zsiradék tartalommal, mely felolto könyven kenhető.

Megfagyhatlan, forráság által fel nem oldható s így a tengelyekről le sem folyható tengelykenőcs mely elkerülhetetlenül szükséges s nagyban elősegíti a kijárt tengelyek használatosságát, de felette előnyös e kenőcs használata a nehéz fuvarozásnál és fatengelyeknél, mely minden nagyobb előkészület nélkül használható.

Vegytenilag felülvizsgáltatva! Kitűnőnek találtatott!

Savmentes! Vizmentes! Kiszáradhatlan!

Használható minden fajta állandó kenőcs készületeknél!

Szállítható 5 kilos dobozokban.

DOBOZONKÉNTI ÁRAK:

Ausztria-Magyarország minden postaállomására bérmentesen küldve 2.50 kr
Bosznia-Hercegovina minden posta-állomására bérmentesen küldve 2.75 kr.
Külföldre, helyből feladva 2 frt. 25 kr.

MAGYAR

Leszámitoló- és Pénzváltó-Bank

B U D A P E S T E N .

(BEFIZETETT ALAPTŐKE 30 MILLIÓ KORONA.)

Ajánljuk a t. cz. termelőknek és kereskedőknek **áruosztályunk** szolgálatait minden-
nemű gabona és egyéb gazdasági terményeiknek akár Budapesten, akár saját állomásaikról va-
ló **bizománybani eladásra.**

Az általunk eladandó árukra jutányos **pénzelőleget adunk**; ezen kívül elvállalunk és
teljesítünk gabonának és egyéb terményeknek határidőre való eladásra szóló megbízásokat.

Ajánljuk továbbá a nagy gabonaelevátor és raktárépületekből álló 800,000 méter-
mázsza befogadási képességű

Budapest fővárosi közraktárainkat,

melyek a Csepely-rakparton, a Duna-folyam hajókikötésre alkalmas partmentén terülnek el és
a vasutakkal vágányösszeköttetésben állanak.

A közraktár a felküldött terményeket és árukat beraktározza, tűzkár ellen biztosítja
szakszerűen kezeli és az azokat terhelő **szállítási és egyéb költségeket** előlegezi.

Mindennemű felvilágosítással és utbaigazítással készségesen szolgál a

Magyar Leszámitoló és Pénzváltó Bank
áruosztálya.